

Szövetkezés

Felolós szerkesztő:
Fekete György

rendkívüli kiadása

Megjelenik
16.000 példányban.

Az üzletrésztőke kiegészítése.

Ezzel a kérdéssel már több ízben foglalkoztunk „Szövetkezés” lapunkban s most azért vetjük fel rendkívüli számunkban is, hogy ne csak a Vezetőség lássa és olvassa az üzletrésztőke kiegészítésének nagy fontosságát, hanem maguk a szövetkezeti tagok is győződjenek meg arról.

Miben is áll az üzletrésztőke kiegészítése?! Az új szövetkezeti törvény kötelezőleg rendel el, hogy egy szövetkezeti tagnak 500 lejnél kisebb üzletrésztőke nem lehet. Új szövetkezetek csakis 500 lejes, vagy ennél nagyobb üzletrésztőkével alakulhatnak. A régebben és 500 lejnél kisebb üzletrésztőkével alakult szövetkezetek kötelesek záros határidőn belül üzletrésztőkéiket 500 lejre kiegészíteni szövetkezeti tagjaikkal.

A szövetkezeti tagok közgyűlésen, a törvény rendelkezése értelmében módosították is az alapszabály vonatkozó szakaszát s kimondták, hogy egy szövetkezeti üzletrész 500 lej és azon tagok, akiknek ma nem haladja meg üzletrésztőkéik összege az ötszáz lejt, kötelesek az 500 lejig való különbözetet a szövetkezet pénztárába befizetni. A szövetkezetek a törvény rendelkezéseinek, annál inkább eleget kell tegernek, mert a vonatkozó törvény egyik szakasza azt is kimondja, hogy amelyik szövetkezet üzletrésztőkéjét nem

emeli fel ötszáz lejre, az a szövetkezet 1938-ban már nem működhet tovább, mint szövetkezet és annak előnyeit nem élvezheti. Errevaló tekintettel minden szövetkezet vezetősége már korábban lépéseket tett, hogy a tagok az 500 lejig való különbözetet, ha részletekben is, de fentti időpontig befizessék.

Hogyan történik az üzletrésztőke kiegészítése?! A régi kisebb összegű üzletrésztőkével összevonása és heti, havi részletekben befizetések által. Vagyis, ha van valakinek 100 darab 5 lejes üzletrésztőke, vagy 20 darab 25 lejes üzletrésztőke az összevonva éppen egy ötszázlejes üzletrésztőkének felel meg, az ilyen tagnak tehát nem kell az üzletrésztőkéjét kiegészítenie. Akinek azonban, mondjuk 70 darab 5 lejes üzletrésztőke van, annak összege csak 350 lejt tesz ki, így ez a tag 150 lejt kell befizessen a szövetkezet pénztárába, hogy egy 500 lejes üzletrésztőke legyen. Akinek, mondjuk tényleg 150 lej üzletrésztőkéje van, ha havonként csak 10 lejt fizet be a szövetkezet pénztárában, tizenöt hónap alatt kiegészíti üzletrésztőkéjét 500 lejre. Az üzletrésztőke kiegészítésére fel lehet használni az osztalékot és a vásárlási visszatérítést is, ahol a szövetkezet virágzik és eredményesen dolgozik.

Az üzletrésztőke kiegészítése

ma egyik legfontosabb problémája a szövetkezeteinknek és a szövetkezeti tagoknak, amit sem megkerülni sem elodázni már nem lehet, mivel mindössze három év áll rendelkezésünkre. *Semmiesetre sem tanácsos tovább halogatni ezt a kérdést, hanem mindenki a maga anyagi körülményei szerint igyekezzék, ha kisebb összegeket is, de feltétlenül törleszteni.* Nem helyes az a felfogás, hogy majd egyszerre egy összegben fogom a különbözetet befizetni. Ha most azonnal módjában van valakinek befizetni a hiányzó összeget, akkor rendben van, de a későbbi számításokat mindig megzavarhatja valami előre nem látható akadály. Viszont kisebb összegeket hetenként vagy havonként bárki befizethet a szövetkezet pénztárába, minden nehézség nélkül s szinte észrevétlenül gyűjti össze így az 500 lejes üzletrésztőkéig való különbözetet minden tag.

Különösen életbevágóan fontos az üzletrésztőke mielőbbi kiegészítése azokon a helyeken, ahol a szövetkezetek kevés üzletrésztőkével rendelkeznek, mivel a szövetkezet így saját forgótőkéhez jut, megszabadul az idegen, kamatos hitelektől, kölcsönöktől s így olcsóbban fog tudni árusítani és amit eddig másoknak kamatba fizetett, jövőben a tagoknak adhatja, mint osztalékot vagy vásárlási visszatérítést. A törvény a szövetkezetek jövője érdekében intézkedett, amikor

A szövetkezet a község népének gazdasági erőssége!

az 500 lejes üzletrészt kötelezővé tette. A szövetkezetek felszámolásának az oka legfőbbször az üzletrésztőke hiánya volt. Ahol a szövetkezetnek nincsen megfelelő forgótőkéje, ott nem tud a szövetkezet megfelelő árukészletet tartani. A szövetkezet tagjait nem tudja kiszolgálni. A forgalom visszaesik és a szövetkezet jövője bizonytalanná válik.

Nézzük meg azonban az erős forgótőkével rendelkező nagyforgalmu szövetkezeteket, melyeknek diszes *saját házuk* van. Emellett *kulturházat építenek könyvtárakat létesítenek* és mindenben a tagok gazdasági és kulturális érdekeit szolgálják, sokszorosan visszafordítva a község lakossága előhaladásának a javára azt, amit a tagok a szövetkezetért tettek. A szövetkezeti üzletrésztők kiegészítés a tagoknak nemcsak jó anyagi befektetést jelent, hanem egy olyan erkölcsi erőforrást is, ami kiapadhatatlanul buzog és ontja magából az anyagi és erkölcsi javakat, melyekkel a tagok érdekét szolgálja időről-időre. Ott, ahol már régóta tudják, hogy mi a szövetkezeti hűség, mit jelent, ha mindent a szövetkezetben vásárolunk, ott már megvan

az ötszáz lejes üzletrésze minden tagnak. Az öntudatos szövetkezeti vásárlás tehát nagy segítségére van a tagoknak a szövetkezeti vagyon gyűjtésében.

Ne halogassa tehát szövetkezeteink tagjai közül senki az üzletrésztők kiegészítését. Ha valaki *takarékoskodik* minden nehézség nélkül befizetheti hátrálékát a szövetkezet pénztárába. Havonként öt-tíz darab tojás, két-három liter tej, egy-két csomag dohány árából két három év alatt jelentékeny összeget gyűjthet össze bárki. Ha valaki nem tud készpénzzel fizetni, úgy a szövetkezet értékesíthető terményt is elfogad, hogy így is megkönnyítse a tagok üzletrésztők kiegészítését. Ilyenkor, terményértékesítés idején legjobb alkalom van az üzletrésztőke kiegészítésének megkezdésére.

Ne hallgasson a szövetkezeti tagok közül senki azokra az ál-profétákra, akik idegen ösvényeken járnak és inkább szeretnek rontani, mint építeni. A mi népünknek a szövetkezeteire nemcsak a mai formájában van szüksége, hanem tovább kell fejlesszük minden vonalon, hogy gazdasági életünket teljesen ráépíthessük.

Redves Asszonytestvéreim!

Nagyon fontos, hogy minden háziasszony ismerje azoknak a háztartási cikkeknek minőségét, melyeket ugyszólván naponként vásárol. Nagy hiba az, hogy nagyon sok háziasszony nem az *áru jóminőségét*, hanem az olcsó árat nézi. Pedig olcsó husnak — legtöbbször — hig a leve. Mielőtt valaki egy üzletbe belép nézze meg a cégtáblát is, s ha arra „*Hangya*” *fogyasztási szövetkezet* van írva, nyugodt lelkiismerettel nyílhatsz be, mert ott jó árut kapsz és semmivel meg nem rövidítik.

Háztartásunkban egyik legfontosabb cikk a *szappan*. Nemcsak azért jó ha megismerjük, mert szinte naponként vásároljuk, hanem azért is mert a minősége nagyon változó. Megtörténik, hogy bizonyos idő után a kimosott ruhán gyengülő részt látunk, ami aztán rövidesen ki is szakad. Ha keressük az okát rájövünk, hogy a jó fehérneműnk az olcsó de *rossz szappan áldozata*. A gyár a drágább zsiradék helyett, ha több szódát tesz a szappanhoz, akkor az már maró hatású lesz a használatban. Ne vásároljunk szódával telített, fehérkristályos kemény szappant, mert az akármilyen olcsó, csak ráfizetünk.

A ruhának nagy ellensége a rossz minőségű kékilő is, melynek vegyi összetételét a vevő nem tudja megállapítani. Csak megbízható helyről vásároljunk, mert lehet akármilyen olcsó, de ha szétmarja a ruhát akkor a kárunkat nem fizeti meg senki.

Az *ecet* vásárlás és bizalom dolga. Nem csak azt kell nézni, hogy milyen erős az ecet, hanem azt is, hogy az ételt kellemes ízűvé teszi-e. A rossz ecet gyomorégést okoz és az egészségünkre ártalmas.

Vigyázzunk arra is, hogy milyen *cipőkrémet* vásárolunk. Ez is vegyi eljárással készül s amelyikbe kevés a viasz és a terpenin, az gyorsan szárad és a lábbelit sem tartja puhán, sőt a rossz cipőkrémtől a cipő vagy csizma megrepedezik. A *szövetkezetekben* a tagok bizalommal vásárolhatják a „*Hangya*”-cipőkrémet.

Néha a háziasszony a *surlókefével* is becsapódik, ha az nem gyökérből vagy gyökérszerű anyagból készült, hanem cirokból, ami egy-két surlás után megpuhul és hasznavehetetlen.

A *petróleum* beszerzésére különösen nagy figyelmet fordít az előrelátó háziasszony. Nagyon sok helyen vándor szekeresek járnak a falvakat s nagyobb mennyiségben olcsóbban kínálják a petróleumot, amiről nem is tudhatja a vevő, hogy volt-e finomítva. Az ismeretlen fu-

Szövetkezeti-ház a Prahova völgyében Comarnic községben.

Az Ó-királyságban inkább a hitelszövetkezetek vannak elterjedve és ezek a gazdasági szervei a falvak népének. Munténiában azonban s különösen a Prahova-völgyében számos községben találunk virágzó fogyasztási szövetkezetet is. Így Comarnic községben is a képünkön látható szövetkezeti-házban a földszinten a fogyasztási szövetkezet bolthelyisége van elhelyezve, míg az emeleten a hitelszövetkezet irodája és az olvasókör van.

varos tovább áll és a petroleum ott marad, ami gyakran nagyon kellemetlen szaggal pislákolva ég, elrontja a lámpabelet. Végül az edény alján marad egy csomó sálak, úgy hogy nagyon gyakran a látszólag olcsó árura ráfizetünk. Azonkívül pedig a rossz világítás miatt a szemünk világát is rontjuk.

A borsról, paprikáról és a más fűszerárúkról majd legközelebb írunk. Most csak ezt a néhány árucikket soroltuk fel, hogy lássa

minden háziasszony, *mennyire fontos az árucikkeknek és a megbízható bevásárló helynek a megválasztása.*

Aki jóminőségű árut akar, forduljon bizalommal a szövetkezetekhez, ahol mindig jó és megbízható árukat tartanak és olyan árut adnak a vásárlónak, hogy azzal nem csapódik be s azzal szégyent senki előtt nem vall.

Horváth Ella.

Őszi szántás

Ha novemberben a talaj felszíne nem fagy meg annyira, hogy a szántást lehetetlenné tegye, teljes erővel sietnünk kell elvégezni a tavasziak alá való őszi szántást és mélyítő szántásokat. Az őszi szántás a legjobb talajmunka. Az őszi szántást nem szabad elboronálni azt a porhanyító munkát a téli fagyokra kell bízni. Az őszi szántással a gazda igen sikeresen irtsa az élősködő nyomokat is. Az őszi szántásban tavasszal a gyomok mindjárt jelentkeznek és azokat a vetés előtti tárcsázással vagy fogasolással (boronálás) ártalmatlanná lehet tenni. Míg a tavaszi szántás után a gyomok későbbben jelentkeznek s így azok irtása is költségesebb.

A kapások alá végzett mélyítő szántásnál vegyük figyelembe, hogy az csak egy hüvelyknyivel legyen mélyebb, mint az előző szántás, mert ha a korábbinál jóval mélyebben szántunk, akkor egyszerre sok vadföldet hozunk fel az alsó rétegből, amit egy tél hidege nem tud megfelelően feldolgozni. Ezért kellő óvatossággal kell eljárni a talaj mélyítéssel, mert ellenesetben a várt eredményt nem érjük el.

Az őszi szántást megelőzőleg nagyon ajánlatos a trágya őszi kihordása, szántás alá való szétterítése és beszántása. A trágya őszi kihordására az utak is alkalmasabbak, meg az igavonó állatok ilyenkor jobban bírják a munkát, mint tavasszal.

Mezei egerek irtása. Ilyenkor már a bevetett területeken észlelhetők a mezei egerek által okozott károk. A gazda ezekkel a kártevőkkel szemben nem állhat tétlenül. Különösen, ha azt észlelik a gazdák, hogy az egerek veszedelmesen

szaporodnak, együttes erővel kell hozzáfogni az irtásukhoz a község egész határában. A bevetett földeken előzőleg az összes egérlyukak nyílását be kell tömni és következő napokon az uj lyukakhoz mindenki rakjon mérget, így az irtás eredményes lesz. A vízzel való kiöntés is eredményes, csak nagyon nehézkes.

Gyümölcsösben.

A fakoronák aljának a felását folytassuk és ahol régen nem trágyáztunk, ott a trágyát forgassuk alá. A fiatal fák törzsének a bekötözését se halogassuk, nehogy a nyulak kárt tegyenek gyümölcsösünkben. Felásás előtt a fakoronája alól a hulladékot gyűjtsük össze és égessük el.

A konyhakerti ágyásokat a növénymaradványoktól megtisztítjuk, vetésforgó szerint megtrágyázzuk és a trágyát mélyen darabosan alá-

ássuk. Így a téli nedvesség a talajba jobban behatol s a fagy jó rovarpusztító és talajfeltáró munkát végezhet.

H I R E K.

Kínában csak huszáven felüliek dohányozhatnak. A kínai központi kormány szigorú rendeletet adott ki, melyben megtiltja a dohányzást a huszáven aluliaknak. A rendelet szerint nemcsak a tilalmat áthágó ifjú kínaiakat büntetik meg szigorúan, hanem a szülőket is. A rendelet régi kínai hagyományokon alapszik, melyek tiltják a fiatalok dohányzását. Nálunk is szép összeget takaríthatna meg az ifjúság, ha csak huszáves kora után kezdene dohányozni, — azonban még azután is mellőzni lehetne.

Még a heringhalászoknak is rosszul megy Yarmouthban Skócia egyik kikötőjében valóságos forrongás van a heringhalászok között, mert a szokatlan gazdag zsákmányt nem tudják értékesíteni. A baj onnan származik, hogy Német-, Lengyel- és Oroszország magas vámmal védekeznek a külföldi hering bevitele ellen. Jóllehet a hatóságok is elősegítik a hering értékesítését, mégis több mint 2000 tonna maradt eladatlan, amivel nem tudják mit csináljanak. Azon gondolkoznak, hogy a megmaradt heringeket műtrágyának dolgozzák fel.

Leégett Bukarest egyik legnagyobb malma. Hatalmas méretű tűz pusztított Bukarestben a Traian malomban. A malom épületen és raktárakon kívül 400 vagon liszt és 300 vagon buza lett a tűz martaléka. A kárt 30 millió lejre becsülik.

A csikszentmihály-ajnádi „Hangya” szövetkezet 25 éves jubileuma. A nyár folyamán ünnepelte a csikszentmihály-ajnádi fogyasztási szövetkezet fennállásának 25 éves fordulóját. A nagyszabású ünnepélyen részt vett a község apraja-nagyja. Az ünnepélyen az Ellenőrző Uniót Nagy Domokos igazgató és a „Hangya” Központot Petress Bálint sepsiszentgyörgyi raktárfőnök helyettes képviselte. A „Hangya” Központ diszoklevéllel tüntette ki a szövetkezet érdemes vezetőit, akik annak fejlesztése érdekében önzetlenül dolgoztak.

Hol vásárol a takarékos háziasszony?! A „Hangya”-szövetkezetben!

Kicsiny szövetkezők rovata:**Szerkesztő-bácsi postája:****Kedves Kicsi-szövetkező Barátaim!**

Örömmel olvastam a beérkező leveleket, melyekből nemcsak azt állapítottam meg, hogy a rejtvényeket helyesen fejtették meg, hanem azt is olvasom, hogy *hüségessé vártok a saját szövetkezeteknek. Legyetek jövőben is öntudatos kicsi harcosai a szövetkezői ügynek s igyekezzetek más gyermekeket is bevonni a szövetkezői munkába. A szövetkezői nagy-család, melynek mindannyian tagjai vagyunk annál erősebb, minél több lelkes, odaadó munkása van.*

Azt irjátok, hogy Ti már alig vártatok a „Szövetkezés” rendkívüli számát, s boldogan olvastatok a gyermekrovatot. Ezt mint jó szövetkezőktől el is várom, azonban ne csak Ti olvassátok a „Szövetkezés” rendkívüli számát, hanem *terjesztétek is a község lakosai között.*

Üzenem: Vékony Jolánkának Kis-szántóra jókívánságait köszönöm, a mesésfüzetek utban vannak. — Székely Mihály, Zsigmond Zoltán, L. Schusztér János III. o. tacs-i kis szövetkezőket külön megdicsérem leveleik helyes fogalmazásáért, a szép külalakért. A Ti virágzó iskola szövetkezetetek is azt igazolja, hogy Tacson hüségessé szövetkezők laknak. Jómunkát továbbra is. — Sipos Pál sitéri ref. tanító urnak köszönöm a beküldött rejtvény megfejtéseket: Berecki Erzsébet IV. o., Fazekas Mihály, Nádudvari Emma és Kócs András III. o., tanulók mind helyesen fejtették meg a rejtvényt. Remélem, hogy ezután is olyan hüségessé szövetkezők lesztek, mint ahogy a Tanító ur írja. A mesésfüzetek és a „Hangya” naptárak rövidesen megérkeznek. Fehéregyháza: Dobai Lajos VII. o., Kövecsi Tibor IV. o., Dobai Matild IV. o. Lőrincz Lidia VII. o., tanulók jól fejtették meg a rejtvényt. Mászor azonban takarékoskodjatok s adjátok át a tiszta papírra irt megfejtést Balázs András tanító, szövetkezői ügyvezető urnak aki majd beküldi a szövetkezőt postájával a Központba. Helyesen fejtették meg a rejtvényeket még: Gál Dezső VII. o. iskola-szövetkezői boltos Nagyzerénd, Mátyás B. Albert VI. o., és László Lajos Kibéd, vigyázz Lajos az írásodra, hisz a múltévben szebben irtál, mint személyes ismerőst köszöntlek; Magyarbikal: Kozma István V. o., Kozma Vig Zoltán V. o., Ko-

vács András V. o., Kozma Peti János VII. o., Kozma Vig János VII. o., Csüdöm András VI., Kozma B. János VI. o., Kupa Anna VI. o., tanulók; Bölgöz: Kiss Margit VI. o. Agyagfalva: Pető Berta, Hegyi Márta IV. o., Fancsali Erzsébet IV. o., Bardoci Vilma II. o. tanulók. A helyes megfejtőknek a szövetkezőbe képes mesésfüzeteket küldünk, ahol azt átvehetik.

A „Szövetkezés” rendkívüli kiadásának október havi számában közölt rejtvény helyes megfejtése: Térkép—Földgömb és Légy hüségessé szövetkezői tag.

Ne felejtse el!

Vásároljon a szövetkezőben képes „Hangya” - NAPTÁRT 12— lejbe kerül.

Családi koncert.

Éjfél után jár az idő, de a család polyás zsarnoka még mindig bömböl. A menyecske hiába próbálja csitítani s végül idegesen szól a nyugodtan alvó férjre:

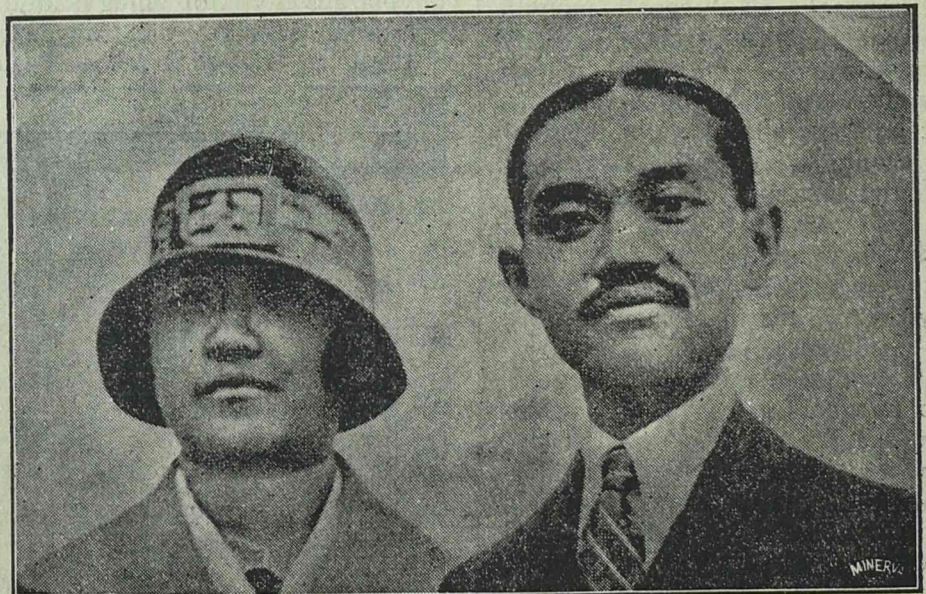
— Törödj már Te is a gyermekkel, hiszen a tied is...

— Az én részem hadd bölgjön, — mondja a férj és a másik oldalára fordul.

Hogyan egészítse ki minden szövetkezői tag üzletrésztőkéjét?!

Apró kis összegekből takarékoság útján bárki jelentős összeget gyűjthet meg szövetkezői üzletrésze kiegészítésére. Az új szövetkezői törvény szerint egy üzletrész nem lehet kisebb, mint 500 lej. Minden szövetkezői tag tehát arra kell törekedjék, hogy a mai üzletrészeinek összegét heti, havi rész-befizetésekkel egészítse 500 lejre. A takarékoság egy olyan gazdasági hatalom, amivel hatalmas vagyont hozhatunk össze, saját gazdasági intézményeink fejlesztésére. Nehány példát sorolunk fel, hogy megvilágítsuk a takarékoság útján összehozható üzletrésztőke nagyságát:

	Heti befizetés	1 év végén	2 év végén	3 év végén	4 év végén
1 tojás ára 1 lej		52	104	156	208
1 l. tej ára 3 „		156	312	468	624
1 csomag dohány ára 5 lej		260	520	780	1040

A trónjáról lemondott sziámi király és felesége.

A sziámi király európai körúton van s minden országban diszes fogadtatásban részesítik. Most éppen Angliában tartózkodik. Egy kis baj támadt azonban odahaza, mert a törvényhozás a király jogait megnyirbálta azzal, hogy a pallos jogát (élet-halál feletti rendelkezés) törvényes határozattal elvette a királytól. A király jogai megcsönkítésébe nem nyugodott bele, inkább lemondott trónjáról.

A legmegbízhatóbb bevásárlási forrás a szövetkező.